

Άκυρη η ΚΥΑ για τις δηλώσεις «πόθεν έσχες». Αντισυνταγματική η αναγραφή των μετρητών - Απόφαση 2649/2017 του ΣΤΕ

Taxheaven Newsroom

[19.10.2017]

"Αναταράξεις" στο θέμα της υποβολής των δηλώσεων πόθεν έσχες φέρνει η απόφαση της ολομέλειας του Σ.Τ.Ε. Συγκεκριμένα, το Σ.Τ.Ε. δημοσίευσε περίληψη της απόφασης 2649/2017 στην οποία αναφέρονται τα ακόλουθα:

Με την 2649/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατόπιν αιτήσεως ακυρώσεως ενώσεων δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών, **ακυρώθηκε στο σύνολό της η [1846/13.10.2016](#) κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών «Τύπος και περιεχόμενο της Δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης (Δ.Π.Κ.) και της Δήλωσης Οικονομικών Συμφερόντων (Δ.Ο.Σ.) - Ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων αυτών».**

Με την απόφαση αυτή κρίθηκε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν απέκτησε νόμιμη υπόσταση λόγω μη συνδημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των παραμετρικών τιμών και των οδηγιών συμπλήρωσης πεδίων των Δ.Π.Κ. και Δ.Ο.Σ. που περιλαμβάνονται στην ηλεκτρονική εφαρμογή «πόθεν έσχες», με αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτος ο έλεγχος νομιμότητας των ουσιαστών αυτών στοιχείων της κανονιστικής ρύθμισης.

Περαιτέρω, λόγω της σπουδαιότητας των τιθεμένων ζητημάτων, το Δικαστήριο προχώρησε στην εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Α) Το Δικαστήριο, όσον αφορά ειδικώς τους δικαστικούς λειτουργούς, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης αυτών συνδέεται άμεσα με την εκπλήρωση του υπηρεσιακού τους καθήκοντος και πρέπει να διενεργείται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η συνταγματικώς επιβαλλόμενη ανεξαρτησία αυτών έναντι των οργάνων των δύο άλλων λειτουργιών, **κατέληξε, κατ' αποδοχή σχετικού λόγου, στο ότι το επιφορτισμένο με τον έλεγχο όργανο πρέπει να συγκροτείται, τουλάχιστον κατά πλειοψηφία, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου του, από ανώτατους τακτικούς δικαστές, μέλη των τριών Ανωτάτων Δικαστηρίων.** Στην περίπτωση δε που ο/η σύζυγος δικαστικού λειτουργού είναι και ο/η ίδιος/α αυτοτελώς υπόχρεος σε υποβολή Δ.Π.Κ. και Δ.Ο.Σ., υπόκειται κατ' αρχήν και για τα δικά του/της περιουσιακά

στοιχεία και οικονομικά συμφέροντα, στον έλεγχο του αρμόδιου για τον δικαστικό λειτουργό οργάνου (πλην της περίπτωσης που ο δικαστικός λειτουργός είναι σύζυγος προσώπου εκ των μνημονευομένων στο άρθρο 1 παρ. 1 περ. α' - ε' του ν. [3213/2003](#), οπότε πρέπει και οι δύο σύζυγοι να υποβάλλουν δηλώσεις στο αρμόδιο για τον καθένα όργανο). Κρίθηκε εξάλλου, ότι η καθιέρωση υποχρεωτικού ελέγχου των δηλώσεων των δικαστικών λειτουργών που υπηρετούν σε Ανώτατο Δικαστήριο, και όχι δειγματοληπτικού όπως ισχύει για όλους τους υπόλοιπους δικαστικούς λειτουργούς, αποτελεί μέτρο απρόσφορο προς επίτευξη του επιδιωκόμενου με το νόμο σκοπού.

Β) Ως προς το σύνολο των υπόχρεων σε υποβολή Δ.Π.Κ., στους οποίους περιλαμβάνονται και οι δικαστικοί λειτουργοί, το Δικαστήριο έκρινε ότι η επιβαλλόμενη υποχρέωση να συμπεριληφθούν στη Δ.Π.Κ., ποσά σε μετρητά που υπερβαίνουν τα 15.000 ευρώ και φυλάσσονται εκτός πιστωτικών ιδρυμάτων ή εντός θυρίδων, καθώς και κινητά περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η αξία υπερβαίνει τα 30.000 ευρώ, **αντίκειται στα άρθρα 5 παρ. 1, 9 παρ. 1 και 9Α του Συντάγματος, καθώς και στην αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος).**

Όσον αφορά την ασφάλεια του πληροφοριακού συστήματος «πόθεν έσχες», το Δικαστήριο απέρριψε σχετικό λόγο ακυρώσεως, με το σκεπτικό ότι η Διοίκηση έχει λάβει ικανά μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους επέμβασης τρίτων σε αυτό και διαρροής των δεδομένων.

Εξάλλου, κρίθηκε ότι η παράλειψη του νομοθέτη να προβλέψει εύλογο χρονικό περιορισμό (που δεν μπορεί να υπερβεί την πενταετία) για τη διενέργεια και ολοκλήρωση του ελέγχου, καθώς και για τη διατήρηση των προσωπικών δεδομένων των υπόχρεων αντίκεινται στην κατοχυρωμένη συνταγματικώς αρχή της ασφάλειας του δικαίου και στη δυνατότητα διατήρησης των προσωπικών δεδομένων μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο για τις ανάγκες της επεξεργασίας.

Ακολούθως, έγινε δεκτό ότι κατά την έννοια του νόμου, στην ετήσια, πλην της πρώτης Δ.Π.Κ. περιλαμβάνονται μόνο τα περιουσιακά στοιχεία, στα οποία επήλθε κάποια μεταβολή κατά την χρήση, στην οποία αναφέρεται η Δ.Π.Κ. Από το τέλος του έτους δήλωσης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων αρχίζει η πενταετής προθεσμία, εντός της οποίας το όργανο ελέγχου μπορεί να ασκήσει την αρμοδιότητά του.

Ως προς τις προβλεπόμενες ποινικές κυρώσεις κρίθηκε, κατ' απόρριψη σχετικού λόγου ακυρώσεως, ότι οι κυρώσεις αυτές δεν παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας, ενόψει και του σκοπού δημόσιου συμφέροντος για τον οποίο θεσπίστηκε ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης, και, δεδομένου ότι η δήλωση δεν θεωρείται ανακριβής ή ελλιπής - και επομένως δεν επιβάλλονται ούτε διοικητικές ούτε ποινικές κυρώσεις - σε περίπτωση εποουσιώδους ανακρίβειας ή έλλειψης ή εφόσον αποδεικνύεται η νομιμότητα της πηγής προέλευσης του ανακριβώς δηλωθέντος στοιχείου. Τέλος, επισημαίνεται στην απόφαση αφενός ότι το όργανο ελέγχου οφείλει, σύμφωνα και με την αρχή της προηγούμενης ακρόασης, να καλεί τον ελεγχόμενο προς παροχή διευκρινίσεων, αφετέρου ότι, ενόψει της σοβαρότητας των απειλουμένων κυρώσεων, η Διοίκηση οφείλει να διαμορφώσει τη διαδικτυακή εφαρμογή, κατά τρόπο ώστε να μην καθίσταται αδύνατη ή ιδιαίτερως δυσχερής η υποβολή δήλωσης μέσω της χρήσης του ηλεκτρονικού συστήματος από τον μέσο χρήστη.

Πηγή: Taxheaven